KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 18. september 1996

om ændring af beslutning 92/317/EØF om den støtte, som Spanien har ydet Hilaturas y Tejidos Andaluces SA, nu benævnt Mediterráneo Técnica Textil SA, og selskabets køber

(Kun den spanske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(97/242/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 93, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 93 at have givet de berørte parter en frist til at fremsætte deres bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I

Hilaturas y Tejidos Andaluces SA (Hytasa), nu benævnt Mediterráneo Técnica Textil SA (MTT), var et privat selskab, der som følge af økonomiske vanskeligheder blev købt af Patrimonio del Estado i 1982. Hytasa fremstillede tekstilprodukter på selskabets fabrikker i Sevilla og andre steder i regionen.

Fra købet i 1982 og frem til 1986 iværksatte Patrimonio del Estado en omstruktureringsplan finansieret via en spansk sektorstøtteordning og via kapitaltilførsler på i alt 6 600 mio. pta. Denne indsats forhindrede ikke Hytasas dårlige økonomiske resultater. Lige inden Spanien blev medlem af EU, var selskabets kapital stort set blevet reduceret til nul.

Efter en klage anmodede Kommissionen i 1989 de spanske myndigheder om at fremsende oplysninger om angivelige kapitaltilførsler til Hytasa i perioden fra 1986 og fremefter. På baggrund af svarskrivelsen fra de spanske myndigheder afgjorde Kommissionen, at Hytasa havde modtaget kapitalforøgelser på 7 100 mio. pta.

I 1990 meddelte de spanske myndigheder Kommissionen, at Hytasa var ved at blive privatiseret. Privatiseringsbetingelserne omfattede en kapitaltilførsel fra Patrimonio del Estado på 4 300 mio. pta.

Blandt de forskellige købstilbud for Hytasa valgte de spanske myndigheder tilbuddet fra virksomhederne Hilaturas Gossypium SA med hovedsæde i Barcelona og Industria Tectil del Guadiana SA med hovedsæde i Badajoz. De spanske myndigheder mente, at disse købere kom med det mest interessante tilbud set ud fra et økonomisk synspunkt, og at de var den bedste garanti for selskabets fortsatte levedygtighed. Denne vurdering var baseret på købernes fremlagte plan for industriel udvikling, deres finansielle evne til at foretage de fornødne fremtidige kapitaltilførsler, deres erhvervsmæssige erfaring inden for tekstilsektoren samt det forhold, at de allerede rådede over de industrielle og kommercielle strukturer, der ville lette gennemførelsen af Hytasas industriudviklingsplan.

Ifølge den salgskontrakt, der blev fremsendt af de spanske myndigheder, var kontraktbetingelserne følgende:

— salgsprisen for hele selskabets aktiekapital var opgivet til 100 mio. pta.

— i en periode på tre år:

  — måtte køberne ikke afhænde deres aktier uden forudgående tilladelse fra Patrimonio

  — måtte der kun ske ændringer i aktieandelen til sikring af, at køberne beholdt aktiemajoriteten

  — måtte køberne ikke gennemføre afskedigelser, medmindre der blev indgået en aftale med medarbejdernes fagforeninger, eller det skete i forbindelse med ordninger for førtidspensionering eller ordninger vedrørende midlertidige hjemsendelser

— selskabet måtte ikke udbetale udbytte i en periode på fem år, og køberne måtte i samme periode ikke opdele selskabet eller afhænde dele af det, men skulle bevare alle de bestående anlæg og nogle ejendomme

— provenuet fra et eventuelt salg af andre ejendomme skulle forblive inden for selskabet

— køberne skulle gennemføre den redningsplan, der var knyttet til salgskontrakten som bilag

— alle nye mærkenavne og andre immaterielle formuegoder skulle erhverves af Hytasa

— kapitaltilførslen fra Patrimonio på 4 300 mio. pta. på salgstidspunktet skulle anvendes til at forbedre Hytasas finansielle situation, foretage investeringer og finansiere afskedigelser

— køberne gav afkald på det finansielle udbytte, som gamle fordringer fra Hytasas side mod Patrimonio kunne give anledning til, og godtog Hytasas balance pr. 30. juni 1990 som en del af kontrakten på betingelse af, at finansielle følger, der var en følge af handlinger, som lå forud for salget af selskabet, skulle honoreres af sælgeren

— køberne forpligtede sig til at øge selskabets kapital med 3 700 mio. pta. og til straks at indbetale 25 % af dette beløb.

I juli 1990 (1) indledte Kommissionen proceduren efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2, over for de statslige kapitaltilførsler på 7 100 mio. pta. til Hytasa, der blev foretaget i tidsrummet fra Spaniens medlemskab af EU i januar 1986 og til 1988, samt den potentielle yderligere støtte, staten kunne have ydet som led i et salg af selskabet. Kommissionen fandt, at disse finansielle interventioner udgjorde støtte efter traktatens artikel 92, stk. 1, og at støtten i princippet ikke kunne henføres under nogen af de undtagelser, der er fastsat i traktatens artikel 92, stk. 2 og 3. Denne beslutning blev meddelt den spanske regering ved skrivelse af 3. august 1990.

Den 16. oktober 1990 fremsendte den spanske regering sine bemærkninger i henhold til proceduren. De spanske myndigheder fremførte blandt andet, at der ikke var tale om støtte til salget af Hytasa, da selskabet blev solgt til den højestbydende efter at være udbudt til salg på det internationale marked.

Derefter anførte de spanske myndigheder, at selv om salgsbetingelserne faktisk omfattede støtte, indebar salget af Hytasa mere end blot at lade selskabet overgå til privateje. Det indebar, at der ville blive gennemført en omstruktureringsplan udarbejdet af køberne, som skulle deltage i finansieringen med en kapitaltilførsel på 3 700 mio. pta. og inkorporere deres knowhow i selskabets aktiver. Af den grund var salget efter deres opfattelse ikke blot tænkt som en måde at holde selskabet i live på, men som et middel til at sikre dets økonomiske, tekniske og finansielle genrejsning, hvorfor de involverede offentlige kapitaltilførsler overholdt gældende bestemmelser i fællesskabsretten.

De spanske myndigheder påpegede også, at selskabets beliggenhed i Sevilla, der er berettiget til regionalstøtte, gav anledning til at mene, at undtagelsen i artikel 92, stk. 3, litra a), kunne finde anvendelse.

Den tyske tekstilfabrikantsammenslutning fremsendte ved brev af 21. januar 1991 sine bemærkninger i henhold til proceduren. Disse bemærkninger blev videresendt til de spanske myndigheder ved brev af 6. februar 1991. De spanske myndigheder besvarede disse i brev af 27. marts 1991.

De spanske myndigheder fremsendte sammen med deres bemærkninger til indledningen af proceduren en omstruktureringsplan udarbejdet af de nye ejere. Ifølge planen skulle der iværksættes et investeringsprogram til en værdi af 2 500 mio. pta. Størstedelen af investeringerne vedrørte bomuldssektoren. Der ventedes en stigning i produktionen af færdigvarer i forhold til 1989 på 80-300 %.

Planen indebar også en nedskæring i arbejdsstyrken fra 1 050 medarbejdere i 1990 til 700 i 1992 via førtidspensioneringer og fratrædelsesgodtgørelser. Hytasas udgifter til disse fratrædelsesgodtgørelser blev anslået til 2 040 mio. pta.

Ifølge planen skulle Hytasas finansielle situation gradvis forbedres. Efter tab på 1 957 mio. pta. i 1990 forventede selskabet at få et lille overskud på 139 mio. pta. i 1994.

Kommissionen gav udtryk for tvivl vedrørende denne omstruktureringsplan under et møde med repræsentanter fra Patrimonio del Estado den 18. marts 1991 og anmodede de spanske myndigheder om at fremlægge en revideret omstruktureringsplan. Denne nye plan blev fremsendt af de spanske myndigheder den 13. juni 1991.

Den nye plan lagde op til ændringer i Hytasas produktionsstrategi og kommercielle strategi. Selskabet skulle kun sælge færdigvarer og øge produktionen med 50-230 % alt efter, hvilket produkt der var tale om. Der skulle etableres nye produktionslinjer med større vægt på design og mode med henblik på at opnå en højere salgspris for produktet.

Produktionskapaciteten for spinding og vævning skulle nedskæres med 51 %, så den sammenlignet med 1989 lå på 40 %. For at dække det supplerende behov for mellemprodukter ville selskabet gøre brug af eksterne leverandører.

Arbejdsstyrken skulle reduceres fra 1 050 personer i 1990 til 720 personer i 1992. Den samlede udgift til nedskæringen blev anslået til 1 250 mio. pta. (750 mio. pta. i 1990 og 500 mio. pta. i 1991).

Ifølge planen ville selskabet få et negativt resultat i 1991 og 1992 og derefter et beskedent overskud på 95 mio. pta. i 1993. I 1994 ville selskabet få et positivt resultat på 716 mio. pta.

Som led i den ovennævnte procedure efter artikel 93, stk. 2, vedtog Kommissionen beslutning 92/317/EØF (2), som blev offentliggjort den 25. marts 1992.

(1) EFT nr. C 320 af 20. 12. 1990, s. 14.

(2) EFT nr. L 171 af 26. 6. 1992, s. 54.

Kommissionen fandt, at Patrimonio del Estados foranstaltninger vedrørende Hytasa skal betragtes som statsstøtte, fordi Patrimonios finansielle ressourcer er at betragte som offentlige midler, og fordi Kommissionen ved en sammenligning med en »markedsøkonomisk investor« fandt, at Patrimonio del Estado ikke har handlet som en sådan.

Kommissionen fastslog i beslutning 92/317/EØF, at kapitaltilførslerne på 7 100 mio. pta. til Hytasa i perioden 1986 til 1988 var ulovlige, eftersom de ikke var blevet forhåndsanmeldt til Kommissionen i henhold til artikel 93, stk. 3. Kommissionen tog dog hensyn til, at den spanske industripolitik i forhold til offentlige virksomheder før Spaniens medlemskab af EF den 1. januar 1986 undertiden byggede på principper, der afveg radikalt fra dem, der ligger til grund for konkurrencepolitikken i EF-traktaten, og at disse virksomheder efter Spaniens medlemskab har været nødt til at tilpasse sig til et nyt konkurrencemiljø. Kapitaltilførslerne på 7 100 mio. pta. til Hytasa skulle lette denne tilpasning og ikke kunstigt puste liv i selskabets aktiviteter, og Kommissionen konkluderede derfor i beslutningens artikel 1, at støtten kunne siges at opfylde betingelserne i EF-traktatens artikel 92, stk. 3.

Kommissionen mente dog, som angivet i nævnte beslutning, at støtten på 4 200 mio. pta. ([1]), der var indeholdt i kapitaltilførslen fra Patrimonio del Estado til Hytasa ved privatiseringen i juli 1990, var ulovlig, idet den spanske regering også her handlede i modstrid med bestemmelserne i EF-traktatens artikel 93, stk. 3. Kommissionen mente også, at denne støtte var uforenelig med fællesmarkedet, eftersom den ikke kunne henføres under nogen af undtagelsesbestemmelserne i EF-traktatens artikel 92, stk. 2 og 3.

Hvad angår henvisningen til traktatens artikel 92, stk. 3, litra a), fandt Kommissionen, at selv om Hytasa er beliggende i Sevilla, der er berettiget til regionalstøtte i henhold til nævnte artikel, blev støtten til Hytasa ikke ydet i henhold til regionalstøtteordninger, som tidligere er godkendt af Kommissionen, men på grundlag af ad hoc-beslutninger truffet af den spanske regering. Kommissionen konstaterede desuden, at selv om den pågældende støtte kunne betragtes som regionalstøtte, ville den alligevel ikke være forenelig med bestemmelserne i artikel 92, stk. 3, litra a), eftersom den ikke reelt bidrog til regionens langsigtede udvikling.

Vedrørende henvisninger til traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), fandt Kommissionen efter at have gennemgået den oprindelige omstruktureringsplan og den reviderede udgave, at de planlagte nedskæringer i produktion og salg af mellemprodukter stort set blev opvejet af øget produktion og salg af færdigvarer. Kommissionen mente derfor, at Hytasas omstruktureringsplan ikke indebar tilstrækkelig kompensation for støtten.

Hvad angår nedskæringer i antallet af medarbejdere, var Kommissionen af den opfattelse, at på baggrund af de nedskæringer, som allerede var gennemført på tidspunktet for vedtagelse af beslutning 92/317/EØF, ville det ikke være muligt at gennemføre en nedskæring af arbejdsstyrken til 720 personer i 1992.

I beslutningens artikel 2 og 3 blev støtten fundet uforenelig med fællesmarkedet, og Patrimonio del Estado fik derfor besked på at kræve støtten på 4 200 mio. pta. tilbagebetalt fra selskabet.

II

Den 19. juni 1992 indbragte Spanien en klage i henhold til EF-traktatens artikel 173 med henblik på at få ophævet artikel 2, 3, 4 og 5 i beslutning 92/317/EØF.

I sin dom af 14. september 1994 i forenede sager C-278/92, C-279/92 og C-280/92, Spanien mod Kommissionen ([2]), godtog Domstolen, at elementet på 4 200 mio. pta. udgjorde støtte i henhold til artikel 92, stk. 1. Domstolen godtog også, at dette støtteelement var ulovligt, eftersom støtten blev ydet i modstrid med bestemmelserne i artikel 93, stk. 3.

På baggrund af Kommissionens meddelelse vedrørende støtteordninger med regionalt sigte ([3]), fandt Domstolen, at Kommissionen med føje kunne finde, at støtte, som tildeles på basis af ad hoc-beslutninger, principielt ikke opfylder kriterierne vedrørende regional specificitet. I sådanne tilfælde påhviler det medlemsstaten at bevise, at den pågældende støtte faktisk opfylder kriteriet vedrørende regional specificitet. Domstolen fandt dog, at Kommissionen først skulle præcisere de kriterier, på grundlag af hvilke den undtagelsesvis ville anse ad hoc-støtte for at være af regional karakter, da den omstændighed, at en støtte er ydet ved ad hoc-beslutninger ikke nødvendigvis udelukker, at den kan betragtes som regional støtte i henhold til traktatens artikel 93, stk. 3, litra a).

Ifølge Domstolen var Kommissionen ikke kommet med tilstrækkeligt belæg for påstanden om, at den nye omstruktureringsplan ikke ville sikre Hytasas levedygtighed. Kommissionen havde ikke undersøgt virkningen af den reviderede plan på genopretningen af Hytasas rentabilitet, og Domstolen fandt, at en sådan analyse var nødvendig i denne sag, eftersom den nye omstruktureringsplan ville medføre en betydelig ændring af produktionen hen imod fremstillingen af færdigvarer. Domstolen fandt derfor, at Kommissionens undersøgelse af støttens forenelighed med traktatens artikel 92, stk. 3, litra a), ikke opfyldte de kriterier, den selv havde fastlagt.

([1]) Støtteelementet fremkommer ved at trække de 100 mio. pta., som køber betalte for selskabet, fra kapitalindsprøjtningen på 4 300 mio. pta. fra Patrimonio del Estado.

([2]) Sml. 1994, s. I-4103.

([3]) EFT nr. C 31 af 3. 2. 1979, s. 9.

Domstolen ophævede derfor artikel 2 (stk. 2), 3, 4 og 5 i beslutning 92/317/EØF. Det betyder, at den procedure, der blev indledt i henhold til artikel 93, stk. 2, stadig er uafsluttet; efter dommen, som delvis annullerer beslutning 92/317/EØF, skal Kommissionen nu vedtage en ændring af den og dermed afslutte proceduren.

III

For bedst muligt at følge Domstolens afgørelse, er Kommissionen nødt til at revurdere, hvorvidt støtten, som Hytasa modtog fra Patrimonio del Estado som led i privatiseringen, er forenelig med fællesmarkedet.

Artikel 92, stk. 2, fastlægger de tilfælde, hvor støtte, der svarer til definitionen i stk. 1, er forenelig med fællesmarkedet. Støtten til Hytasa kan ikke henføres under nogen af disse tilfælde.

Artikel 92, stk. 3, opregner de tilfælde, hvor støtte kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet. Litra a) omhandler støtte, som fremmer den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker alvorlig underbeskæftigelse. Litra c) omhandler støtte til fremme af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.

Den støtte, Hytasa modtog ved privatiseringen, var ikke en del af et regionalt støtteprogram, men blev ydet på grundlag af en ad hoc-beslutning. Som nævnt under afsnit II i nærværende beslutning, fandt Domstolen i sin afgørelse af 14. september 1994, at det forhold, at støtten tildeles på grundlag af en ad hoc-beslutning, ikke udelukker den fra at være regionalstøtte i henhold til artikel 92, stk. 3, litra a). Det må derfor vurderes, om støtten til Hytasa kan regnes for at være forenelig med fællesmarkedet, ikke blot i henhold til traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), som Kommissionen har gjort tidligere, men også i henhold til artikel 92, stk. 3, litra a) (1).

På det tidspunkt, da støtten blev givet, havde Kommissionen fastlagt sin politik med hensyn til støtte til omstrukturering i *Den ottende beretning om konkurrencepolitikken,* punkt 228. Støtte til omstrukturering bør være betinget af gennemførelsen af et veldefineret omstrukturerings- og/eller omstillingsprogram samt reelt og effektivt medvirke til at genoprette levedygtigheden for den pågældende produktion. Støttens intensitet og størrelse bør begrænses til det absolut nødvendige til sikring af virksomhedens ligevægt i den uundgåelige overgangsperiode, inden et sådant program kan bære frugt. Støtten bør være af begrænset varighed og reduceres gradvis. Disse betingelser bør nøje overholdes, ellers er der fare for, at støtten kun bevirker, at de sociale eller industrielle problemer i én medlemsstat overføres til en anden medlemsstat, og at støtten kun giver de begunstigede virksomheder en frist, eftersom deres problemer efter et vist tidsrum kun kan genopstå i forværret form.

Da den første omstruktureringsplan for Hytasa blev forelagt, fandt Kommissionen, at den ikke sikrede selskabets levedygtighed. Kommissionen bad derfor de spanske myndigheder om at forelægge en ny plan, som sikrede levedygtigheden.

De spanske myndigheder forelagde en ny plan, som dækkede perioden fra 1991 til 1994, hvor selskabet igen ville være rentabelt. Den forudså en radikal ændring af aktiviteterne med hovedvægten på den sidste fase af fremstillingsprocessen. Den indeholdt også forøgelser og nedskæringer i produktionskapaciteten, og der var derfor ingen tydelige elementer, som kunne anvendes til at vurdere en mulig nedskæring af selskabets aktiviteter.

Ifølge planen ville færdigbehandlede bomuldsvarers andel af omsætningen stige fra 42 % i 1990 til 64 % i 1994, medens bomuldsbeklædningens andel ville stige fra 10 % i 1990 til 20 % i 1994. Omsætningen af færdigbehandlede uldprodukter ville i samme tidsrum falde mellem 31 % og 16 %.

Medarbejderstaben ville efter omstruktureringen være på 720 personer mod 700 personer i den oprindelige plan.

Støtteelementet (4 200 mio. pta.) oversteg langt den planlagte investering (ca. 2 500 mio. pta.). Ifølge selskabets regnskaber beløb nettoinvesteringerne i 1991 og 1992 sig til henholdsvis 1 418 mio. pta. og 1 000 mio. pta. Da disse nettotal også dækker over værdien af nedlagt kapacitet (i form af negative tal), var tallene for nyinvesteringer endda højere end angivet.

Ifølge de forelagte regnskaber, havde selskabet en usædvanlig stor egenkapitalandel og enorme aktiver. I 1991 havde selskabet aktiver til en værdi af 14 991 mio. pta. sammenlignet med en samlet driftsindtægt på 3 171 mio. pta. Det giver en omsætningshastighed for aktiver på 0,2 i 1991, et tal, som udtrykker selskabets evne til at skabe

(1) Undtagelserne i artikel 92, stk. 3, litra b) og d), er ikke relevante for nærværende sag.

omsætning via sine aktiver, og viser, at selskabets omsætning var for lav, og/eller at selskabet beholdt unødvendige aktiver. Begge disse muligheder ville have haft en negativ indflydelse på selskabets rentabilitet, fordi afskrivningerne ville have været for høje i forhold til omsætning og den mængde aktiver, der skulle finansieres. Selv i 1994 — hvor selskabet forventedes at blive rentabelt — ville den samlede omsætningshastighed for aktiver på 0,5 have været alt for lav.

Ifølge Kommissionens analyse havde selskabet ekstremt store varelagre, særlig i 1991, hvor der var lagre til 429 dages salg. Tallene for varelagre ændrede sig ikke i prognoserne for de følgende år. Dette er bemærkelsesværdigt, da en vellykket omstrukturering ville have forudsat en nedskæring af varelagrene. I denne sammenhæng skal det bemærkes, at en sammenligning mellem den påtænkte produktion af færdigbehandlede bomuldsenheder og det forudsete salg viser en stadigt voksende overproduktion til en værdi af 3 000 mio. pta. mellem 1991 og 1994. Det er næsten 100 % i forhold til nettoomsætningen på 3 173 mio. pta. for 1991.

Selskabets største problem var den ringe rentabilitet. Kommissionen bemærker, at planen, som skal demonstrere selskabets levedygtighed, indeholder nogle meget vigtige forudsætninger, som ikke forklares yderligere. Det drejer sig først og fremmest om en betydelig vækst i omsætningen fra 1991 til 1994, betydeligt højere priser pr. enhed solgte færdigbehandlede bomuldsprodukter og en markant forbedring af arbejdsstyrkens produktivitet.

Omsætningen forventedes at stige med 70 % fra 1991 til 1992 og med 136 % frem til 1994. Set i forhold til den samlede omsætning i 1991 ventedes både omsætningen af færdigbehandlede bomuldsprodukter og bomuldsbeklædning at stige med 83 % i 1992, med 120 % i 1993 og med 175 % i 1994. Når man tager selskabets omkostningsstruktur i betragtning, var en øget omsætning absolut nødvendig for omstruktureringen. Der kom dog ingen forklaring fra de spanske myndigheder, som kunne underbygge disse forøgelser, især den der skulle ske fra 1991 til 1992. Når man samtidig tager i betragtning, at selskabet havde til hensigt at producere og sælge nye produkter, hvilket oftest medfører særlige vanskeligheder i begyndelsen, må disse prognoser siges at være for optimistiske.

Ifølge planen regnede selskabet for dets hovedproduktion, færdigbehandlede bomuldsprodukter, med en stigning på 53 % i gennemsnitsprisen pr. enhed i perioden 1990 til 1991. Dette er en meget vigtig antagelse, men der blev ikke givet yderligere oplysninger eller begrundelser for dette prisniveau. Selskabet ville ikke have været i stand til at opnå rentabilitet i 1994, hvis gennemsnitsprisen pr. enhed færdigbehandlede bomuldsprodukter havde været bare 15 % lavere end anslået i omstruktureringsprogrammet, selv om dette er lig med en stigning på 30 % i gennemsnitsprisen i perioden 1990 til 1991.

Hvad angår pålideligheden af en forbedring i arbejdsstyrkens omkostningsstruktur, så har Kommissionen beregnet tons, meter og producerede enheder pr. arbejder for hvert år og sammenlignet disse tal med produktivitetsniveauet for 1990 og 1991. Ifølge omstruktureringsplanen ville de fleste arbejdere både have arbejdet med spinding og vævning af bomuld og uld samt med produktion af færdigbehandlede bomuldsprodukter. Selv om tallene viser, at produktiviteten blandt selskabets arbejdere var meget lav, og således gav mulighed for forbedringer, var den forbedring, der forudsattes i omstruktureringsprogrammet inden for en kort periode, meget stor. Ifølge Kommissionens analyse forventedes det, at arbejdsstyrkens produktivitet med hensyn til færdigbehandlede bomuldsprodukter ville stige med 71 % i perioden fra 1991 til 1992 og med 105 % i perioden fra 1991 til 1993. Produktiviteten for bomuldsbeklædning ville stige med 83 % i perioden fra 1991 til 1992 og med 175 % i alt frem til 1994. Produktiviteten for spinde- og væveaktiviteter for bomuld ville stige 60 % fra 1991 til 1992. Selv hvis 1991 anses for et uproduktivt år og produktionstallene pr. arbejder sammenlignes med selskabets produktivitet i 1990, var det en utroligt stor fremgang, der blev forventet.

Selskabet forventede at øge sin omsætning med mere end 130 % over en periode på fire år, medens det administrative personale ville blive skåret ned fra 291 i 1990 til 188 i 1994, dvs. en reduktion på 55 %. Det ville kun have været muligt, hvis nogle af de administrative opgaver blev udført eksternt, hvilket ville have medført en betydelig stigning i udgifterne til eksterne ydelser; omstruktureringsplanen har dog ikke taget hensyn til dette.

Den store ekspansion inden for bomuldsbeklædning, som var baseret på hjælpematerialer, og det voksende behov for mellemprodukter på grund af begrænsningerne i produktionskapaciteten burde have ført til en stigning i råmaterialer og hjælpematerialer, men den beregnede udgift er beskeden. Desværre indeholdt planen ingen yderligere oplysninger om omkostninger og behovet for mellemprodukter.

Når der tages hensyn til alle de ovennævnte betragtninger samt det forhold, at nogle af tallene i omstruktureringsplanen ikke giver mening, sådan som de fremstår, må Kommissionen konkludere, at de nødvendige forudsætninger for at vise selskabets langsigtede levedygtighed inden for en rimelig tidshorisont er urealistiske og upålidelige, eftersom de ikke bare kan godtages, og der aldrig blev forelagt beviser, som kunne underbygge disse forudsætninger.

Selskabets evne til at betale sin gæld på grundlag af en lavere (og mere realistisk omsætning) må også betvivles. Ifølge planen ville selskabet have opnået et positivt

resultat i 1994 (ca. 716 mio. pta.). Det står uklart, hvordan selskabets ejere kunne have påtaget sig og finansieret en omstruktureringsproces, som det ville tage længere tid at gennemføre end forudsat i planen.

For Kommissionen er det netop den reviderede omstruktureringsplans manglende troværdighed, der er problemet. Som det allerede har været nævnt, når man ser bort fra det forhold, at planen var baseret på prognoser, der mildt sagt må betegnes som særdeles optimistiske, har de spanske myndigheder i løbet af disse år ikke fremlagt en eneste oplysning, som lader Kommissionen formode, at hensigten virkelig er at sikre selskabets omstrukturering og levedygtighed. Kommissionen tager her også hensyn til det forhold, at køberne ikke kunne eller ville opfylde deres forpligtelse ifølge salgsaftalen til at betale 25 % af kapitalforøgelsen, dvs. 925 mio. pta. af den samlede sum på 3 700 mio. pta.

Ifølge Kommissionens oplysninger er kun 512 mio. pta. blevet betalt på salgstidspunktet, halvdelen af det forventede beløb, og på tidspunktet for vedtagelse af Kommissionens beslutning 92/317/EØF i 1992 var der ikke tilført selskabet yderligere midler. Det giver anledning til alvorlig tvivl med hensyn til købernes evne og vilje til at opfylde deres forpligtelse til at forøge selskabets kapital med 3 700 mio. pta. Kommissionen må konkludere, at mangelen på de finansielle midler, som selskabet egentlig havde ret til, betød, at gennemførligheden af driften og selskabets fortsatte eksistens var i fare, da den afhang af størrelsen af de lovede midler såvel som hastigheden, hvormed de blev stillet til rådighed.

Kommissionen finder ikke, at det forhold, at selskabet, der skal omstruktureres, er beliggende i et område, der er berettiget til regionalstøtte, begrunder en uindskrænket anvendelse af omstruktureringsstøtte. På mellemlang og lang sigt er kunstig opretholdelse af selskaber, som i sidste ende ikke er levedygtige, ikke alene i modstrid med undtagelsesbestemmelsen i traktatens artikel 93, stk. 3, litra a), men også meget skadelig for disse regioners økonomi, hvor sparsomme midler i form af regionalstøtte bør anvendes til at skabe velstand og derved kompensere for den manglende strukturelle udvikling. Derfor bør en omstruktureringsproces føre til en virksomheds levedygtighed, således at den kan bidrage til en faktisk udvikling i regionen og ikke har brug for fortsat støtte.

Kommissionen er af den opfattelse, at den omstruktureringsplan, som de spanske myndigheder præsenterede, ikke sikrede Hytasas langsigtede levedygtighed. Støtten kan derfor ikke siges at gavne den økonomiske udvikling i området, som omhandlet i traktatens artikel 92, stk. 3, litra a), og er derfor ikke forenelig med fællesmarkedet.

Undtagelsen i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), finder heller ikke anvendelse i dette tilfælde. Kommissionen finder, at støtte til kriseramte virksomheder indebærer en stor risiko for fællesmarkedet, da sådanne foranstaltninger kan forhindre eller unødigt forsinke den strukturelle tilpasning ved at holde liv i virksomheder, der under normale markedsforhold burde lukkes eller omstruktureres. Kommissionen kræver derfor, at en sådan støtte gøres betinget af, at der gennemføres et sundt omstruktureringseller omstillingsprogram, som genskaber støttemodtagerens levedygtighed på langt sigt. Eftersom den forelagte omstruktureringsplan ikke sikrede Hytasas levedygtighed, finder undtagelsesbestemmelsen omhandlet i artikel 92, stk. 3, litra c), ikke anvendelse.

Kommissionens opfattelse af, at den omtalte omstruktureringsplan ikke sikrede selskabets levedygtighed, bekræftes af de finansielle foranstaltninger, som Spanien har været nødt til gennemføre til fordel for selskabet efter 1992. Omstruktureringsplanen blev aldrig iværksat. Efter at en af ejerne (Hilaturas Gossypium) var gået konkurs, købte Improasa, der handler for Patrimonio del Estado, 30 % af MTT's aktier i 1992. Flere af MTT's ejendomme blev belånt til fordel for Improasa for ca. 726 mio. pta. Improasa erhvervede også veksler udstedt af MTT til en værdi af ca. 4 660 mio. pta.

I 1992 fik selskabet to kreditter på i alt 300 mio. pta. af Instituto de Fomento de Andalucía (IFA) [1] som led i et støtteprogram, der var godkendt af Kommissionen [2]. MTT er i øjeblikket i en vanskelig økonomisk situation med en gæld på ca. 10 000 mio. pta., hvilket har fået de ansvarlige spanske myndigheder til at suspendere selskabets udbetalinger på ubestemt tid med henblik på en likvidation af selskabet og et efterfølgende salg af selskabets aktiver for at betale dets gæld.

IV

Når der er ydet støtte, der er uforenelig med fællesmarkedet, kan Kommissionen kræve, at medlemsstaterne søger ulovligt ydet støtte tilbagebetalt (se Kommissionens meddelelse af 24. november 1983 [3], samt Domstolens afgørelser i sag nr. 70/72, Kommissionen mod Tyskland [4] og sag 310/85, Deufil mod Kommissionen [5]). Eftersom dette er tilfældet for den støtte til Hytasa, der er omhandlet i denne beslutning, skal de 4 200 mio. pta., selskabet har modtaget, kræves tilbagebetalt.

[1] IFA er et offentligt organ med tilknytning til det andalusiske autonome samfund.
[2] Statsstøttesag N 624/92.
[3] EFT nr. C 318 af 24. 11. 1983, s. 3.
[4] Sml. 1973, s. 813.
[5] Sml. 1987, s. 901.

Tilbagebetalingen skal ske i overensstemmelse med spansk ret, herunder bestemmelserne vedrørende morarenten af gæld til staten, idet disse renter beregnes med virkning fra den dato, hvor støtten blev ydet (se Kommissionens skrivelse til medlemsstaterne, SG(91) D/4577 af 4. marts 1991 samt Domstolens afgørelse i sag 142/87, Belgien mod Kommissionen [1]).

I henhold til Domstolens retspraksis betyder et sådant krav om tilbagebetaling, at bestemmelserne skal anvendes på en sådan måde, at de ikke gør den efter fællesskabsretten krævede tilbagesøgning praktisk umulig. Alle proceduremæssige eller andre vanskeligheder i forbindelse med gennemførelsen af foranstaltningen har ingen indflydelse på dens gyldighed (se sag 142/87, der er nævnt ovenfor).

Ifølge den oprindelige salgskontrakt, underskrevet af de spanske myndigheder og køberne, skal større finansielle engagementer, der er indgået som følge af handlinger, der ligger forud for salget af selskabet, honoreres af sælgeren. Denne bestemmelse giver staten mulighed for at godtgøre købernes udgifter til tilbagebetaling af den støtte, som Kommissionen finder uforenelig med fællesmarkedet. Det ville, som Kommissionen allerede tilkendegav i beslutning 92/317/EØF, ophæve den væsentligste virkning af en sådan beslutning og ikke mindst give den af støtten affødte ulovlige konkurrencefordrejning varig karakter. Det ville være en mulighed til at omgå traktatens bestemmelser vedrørende statsstøtte og berøve dem deres virkning. På grundlag af princippet om fællesskabsrettens forrang ophæves denne bestemmelse derfor, og støtten skal tilbagebetales af selskabet, der nyder godt af den uretmæssige fordel, som den ulovlige støtte udgør —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

I beslutning 92/317/EØF foretages følgende ændringer:

1) Artikel 2, stk. 2, affattes således:

»Støtten er uforenelig med fællesmarkedet i henhold til EF-traktatens artikel 92, stk. 1, da støtten ikke opfylder betingelserne for at kunne henføres under nogen af undtagelsesbestemmelserne i nævnte artikels stk. 2 og 3.«

2) Artikel 3 affattes således:

»*Artikel 3*

Patrimonio del Estado skal kræve 4 200 mio. pta. tilbage fra Mediterráneo Técnica Textil (tidligere Hilaturas y Tejidos Andaluces SA (Hytasa)). Støtten tilbagekræves i overensstemmelse med procedurerne og bestemmelserne i spansk ret herunder dem, der vedrører morarenter af gæld til staten, idet disse renter beregnes med virkning fra den dato, hvor støtten blev ydet.

Bestemmelserne skal anvendes på en sådan måde, at de ikke gør den efter fællesskabsretten krævede tilbagesøgning praktisk umulig. Alle proceduremæssige eller andre vanskeligheder i forbindelse med gennemførelsen af foranstaltningen har ingen indflydelse på dens gyldighed.«

3) Artikel 4 affattes således:

»*Artikel 4*

Der må ikke gennemføres nogen aftale, hvorefter Hilaturas y Tejidos Andaluces SA's købere godtgøres af staten eller af Patrimonio del Estado for den ved nærværende beslutning pålagte forpligtelse til at tilbagebetale modtaget støtte.«

Artikel 2

Den spanske regering underretter senest to måneder efter datoen for meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om de foranstaltninger, den har truffet for at efterkomme den.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til Kongeriget Spanien.

Udfærdiget i Bruxelles, den 18. september 1996.

På Kommissionens vegne

Karel VAN MIERT

Medlem af Kommissionen

[1] Sml. 1990, s. I-959.